

©263.

5886

Jõulumees tuleb.

Hans Gesner.

Vanemuise
näitelaua
+ TARTUS. +

41

Eesti Üliõpilaste Seltsi
raamatukogule

Wanemuise näitelawa poolt

Jõulumees tuleb.

Jõulunähtamäng lastele 3 pildis.

Hans Jesner.

Tõlkinud: K. Kadak ja A. Simm.

Wanemuise
näitelawa
TARTUS.

Wanemuise näitelawa,
Juuli Kuus 1909 a.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

76185

Osalised:

<u>Jõulumees.</u>	}	Jõuluvaimud.
<u>Lumekübe.</u>		
<u>Jäätük.</u>		
<u>Glusekabi.</u>		
<u>Kodakas.</u>		
<u>OKasroos.</u>		
<u>Meister Nõelasilm, rätsepp.</u>		
<u>Truuta, tema naine.</u>		
<u>Kristu.</u>	}	teinud lapsed.
<u>Liisi.</u>		
<u>Laos.</u>		
<u>Meister Wasar, sepp.</u>		
<u>Üks võõras.</u>		

Esimene pilt: Wäese rätsepa juures.
 Teine pilt: Mis jõuluvaimud teevad.
 Kolmas pilt: jõulumees ja tema armid.

Esimene pilt.Wäse rätsepa juures.

Wäsepoolne talutuba. Paremal pool
uks ja aken. Prah. pool taga kolle pot-
tidega, kaussidega jne. Pääal kõrv
paug. Prah. pool taga, enam keskel, puu-
pink, mille pääal Kristu lamab. Es-
prah. pool suur laud, mille pääal Nõela-
silm istub ja töötab. Lapid, rüdetükid
ja sellesarnast on laua pääal, nõnda
samuti ka tooli pääal. Akna juures
parves laud ja tool.

1. etendus.Nõelasilm. Liisi. Kristu.

Nõelasilm (ikkaruttus). Kuhu ometi
ema jääb?

Liisi (pühib tubas). Peab warsti kodu tu-
lema.

Nõelasilm. Mepp! Warsti kodu tulema-
seg oleks.

Liisi. Aga isa, mõisasse on ometi pikk
tee.

Nõelasilm. Tean⁴ isegi - selle pärast
peab ta kodu kasima. On ju lõuna-
aeg.

Liisi. Emaci ole vist veel valmis-pe-
suga!

Nõelasilm (isika õmmeldes). Meesk!
Weel mitte valmis pesuga! Peseb juba
kolm päeva!

Liisi. Jumalale tänu - isika oma tees-
nistus!

Nõelasilm. Aya liiga kasin! Nõuab
liiga palju aega - aeg on kallis! Mi-
na ei võlka mitte kolm päeva ühe
vana vesti kallal paigata!

Liisi. Isa - ema on võrk!

Nõelasilm (kavjub). Tean ma! (Raku-
likult) Meesk, hää, tubli naene, selle
pärast võtsin ma ka tema, tema
vaesuse pääle vaatamata. Minul
ei olnud karmidagi, ainult minu
õndsana naise poeg - sääl mõtlesin ma,
võtad jälle naise ja teie teete kabe-
kesi tööd - ormas Jumal saab teid
õnnistama - aaga kahjuks - kahjuks -

ah, see on liiga kurb. (Pühib silmi)
Liisi (silitab teda). Noo, isa!

Nõelasilm (töötab edasi). Hää küll!
Liisi (pühib jälles). Omm tuleb tihti oo-
tamata. Sa tead ju, see Leeni, kes
mõldri juures teenis, - just mineva aas-
ta jõuluajal oli see - seal suri tema
vana tädi limmas - kes temast muudu
kunagi ei hoolinud, ja pärandas
talle tuhat rubla! See oli üks jõulus
kingitus!

Nõelasilm (ägedalt). Vana tädi! On
mul mõni vana tädi? Ah?

Liisi (venitades). Noh - ei - aga -
Nõelasilm. Noh siis! (Liisi kõrkab
pingi külge.)

Kristu. No - o, rumalt tüdruk, kas
sa ei näe, et ma magan?

Liisi. Väga ilus, sina laiskvorst!
Sa paistab ja õmbleb nõnda et selg
kõveraks jääb ja sina magad! Mis-
pärast ei tee sina ka tööd?

Kristu. Ei, seda ma ei saa!

Liisi. Häbene ka! Misugune suur

logard - wikk pead sa olema! (Paneb
lõuna äras)

Kristu. Ei, seda ma ei saa!

Nõelasilm. Mepp! Seda ka ei saa!

Täta Kristu rahule, Liisi - tema on
liiga nõrk, et tööd teha!

Liisi. Liiga laisk on ta! Tema ei
woluta warwasgi, ja kõiksugu hai-
guse ütleb ta enesel olevat, sest et ta
ennast liigutada ei wütsi.

Kristu. See on ka minule liiga ras-
ke.

Liisi. Waata, isa, see ei ole sinust õi-
ge. - Lina warwad emast ja emaka,
ja sel wenival worstil lased sa ümber
wedeleda ja mitte midagi teha, ainult
sellepärast, et ta iga asja juures üt-
leb! Seda ma ei saa!

Nõelasilm. Tä peab seda õieti teadma
kas ta saab wõi mitte, mis-mas te-
maga pääle hakkama peab?

Liisi. Igakord tubli kõrwakil selle
sonaest, küll ta siis maha jätab!

Kristu. Oho, peksa pean ma saama

ei, seda ma ei saa! ⁷ Ma teen ju tööd -
kas ma ei ole alles tänna hommiku
püüd lõhkanud?

Liisi. Oli küll suvosi - ja siis
sirutasid sa emast kohe pingi peäle!

Kristu. Ma pean õnneti nukkama!

Nöelasilm. Meek - tema peab puhkama -
ja sina ütled veel - poiss - ei ole
mitte nõrgake!

Kristu (häigutab). Väga nõrk!

Liisi. Noh, Kristu, mina peaksin isa
asemel olema - ma ajaksin sul
nõrkuse välja!

Kristu. Oh hoidku - kui see mind lii-
ga ära ei väsitaks, lähaksin ma
rihasesse.

Nöelasilm. Jäta poiss rahu! Meek!

Liisi. Noh, jää ja! (Lööb teda salaja
rusikaga) Lina, laiskworst!

Kristu (nutuselt). Jaa, tema lööb!

Nöelasilm. Löö teda vastu!

Kristu. See on raske, seda ma ei
saa!

Liisi (on tule üles teinud). Tõowett, Kristu!

8.
Kristu. Seda ma ei saa, ma kukun
kaevu.

Liisi. Siis hoia äärest kinni!

Kristu. Siis valutavad mul käed!

Nõelasilm. Anna pang siia, siis
toon mina!

Liisi. Hoidku, isa-sinu vest peab
valmis saama - ma lähen juba
ise. (võtab pangi, ära)

Nõelasilm. Muldugi, vest peab val-
mis saama. - Kui mul õnneti abili-
ne oleks, siis läheks töö palju ru-
tem - ja ma võiksin rohkem tööd
vastuvõtta.

Kristu. Veel üks söödik? Siis ei jää
jumeie jaoks enam mitte midagi
üle!

Nõelasilm. Meek! Kahjuks õige! Ah,
need halvad ajad, need halvad ajad!

Kristu (haigutab). Halvad ajad!

Liisi (tagasi tules). So! (Pesib ühes
potis kartohvleid ja paneb nad tulele)
Aga täna on külm, isa, päris jõulu-
ilm! (Pub kasa)

Nõelasilm. Ära räägi⁹ jõuludest - meil
ei saa neid olema.

2. etendus.

Endised. Wasar.

Wasar. Tore, meister Nõelasilm - on
west valmis?

Nõelasilm. Silmapilk - silmapilk, mekk!
Saab aga penikene, meister Wasar!

Wasar. Loodame! Pühadeks peab in-
meneimast juba natuke ehitama!

Nõelasilm. Muidugi, - kes seda võib,
lass käia! Tee olete ju jõukas mees!

Wasar. Ei ole nii hull, meister! Muidu-
gi, oma kodu on mul. On ainult na-
stuke ühesildane, sest saadik kui mi-
neval aastal emu ära suri. Ei ole
enam õiget majapidamist.

Nõelasilm. Siis rõõne ometi naene!
Mekk, tore mees, nagu teie!

Wasar. See ei lähe nii kergesti - ma
ei tahaks ka igapäevaste süte külast -
(naerab) ja - kui mulle jõulud naese
kingiksivad - niisuguse noore, ilusa,
virga, nagu teie lüsi saäl!

10.
Lüsi. Teie nõuate liiga vähe, meister,
mina olen teie jaoks liiga vaene.

Wasar. Aga arus olete teie - ma
panen teid juba kauemat aega tä-
hele. Teie olete häid tütar ja wikk
tüdruk! selle juures puhtuse armas-
taja ja lahke inimeste vastu - teist
saab kord häid majaperenaene.

Noelasilm. Meesk, puhas õige! Läbi
ja läbi tubli ja püruwaene! Lää-
jäwad juba kosilased kodu. (Kar-
gab lauda poolelt möhkas) Loo - walmis -
walmis. -! Noh, waadake, meister Wa-
sar - west nii, et las aga olla - eks
ole?

Wasar (waatab westi). Näeb peenike
wälja, see rüie! Teie töö on häid,
meister! Siin on raha!

Noelasilm. Andke aga Lüsi kätte!
Ei ole minu naest kodus, peab tema
maja pidama.

Wasar. Noh siis - sähke, Lüsi! (Pa-
neb raha tema pikku)

Lüsi (teeb kniksu). Täna wäga, meister

Wasar (patsutab talle põse peäle). Wõt-
ke hääks, Lüsi!

Noelasitm. Oli tubli tüps tööd, pidi
ju ruttu valmis olema! Noh, kui teil
jälle kord midagi taunis on -

Wasar. Ütelge õige, mis pärast ei
aita teil poeg teid rätsepatoos juures?
Temast oleks teile ometi juur abi.

Noelasitm. Muidugi - aga tema ei või
õnnelembist ära kannatada.

Wasar. Paigal istumise pärast? Wa-
hest on tal lusti sepaaks? Ma võtan
tema vastu. Ma otsin parajasti õpi-
poissi - tugev on ju poiss küllalt -
noh, kas tahad? (Lööb Kristule öla
peäle)

Kristu (kukub pingi peält, kartli-
kult). Ei, seda ma ei saa!

Wasar. Sa ei saa? Aga haamrit
saad sa ometi tõsta?

Kristu (hõuseb üles). Aga mitte sepa-
haamrit.

Wasar. Lõotsa tõmmata saad sa
ju?

Kristu. Ei, sääl venitan ma käed
ära.

Nõelasilm. Tä on nõnda nõrgake.

Lüsi. Laisk on ta!

Wasar. Näitab mulle ka nõnda!

Skuldge, meister, selle poisiga peate
teistmoodi ümberkäima. Andke ta
aga minu juurde õppima, ta peab
minu tubli meistri saama! (Lõõnise
liigutus) Sküll ma tolle kätte õpetan,
mis tarwis on!

Kristu (hõlgab). Ei, parem mitte!

Nõelasilm (Kartlikult). Skui ta tuge-
ramaks läheb.

Wasar (pigistab tema kätt). Noh, siis
teine kord! Jumalaga, meister! Jumalaga,
nii! Lüsi!

Lüsi (annab temale käe). Jumalaga,
meister - võtke aga päale Kristu -
saab tolle häa olema!

Wasar (naerab). Võib olla? Noh, ju-
malaga! (õvras)

Nõelasilm (hüüab järele). Jumalaga,
jumalaga! Mekk, tubli mees, aga

hirmus tugev - ajal karvad ihu pääl
püsti! Ta pigistas mul pea sõrmed
puruks.

Kristu (nutuselt). Ja mul küljekondid!
Liisi. Kuid sa sind ainult õpipoisiks
võtaks, sina jänesepüks - mina oles-
sin rõõmus!

Kristu. Ei, seda ma ei saa! (Ishtub)
Noelasilm (vaatab läbi akna). Ema
tuleb!

Liisi. Ja poisi koosta kaasa, ruttu
lõuna laua pääle! (Paneb püüa
tulule)

3. etendus.

Noelasilm. Liisi. Kristu. Tuunta
Laos.

Laos (6-7 aastane poiss, tormab sisse).

Hurra, jõulumees tuleb! (Raputab
lume maha) Jsa, täna on kole külmi-
vaata õige minu kâsa!

Noelasilm. Ma soendan neid! (Hoõrub
neid) Kas sa rüümaks valmis oled
pesuga mõisas?

Tuunta. Ja, kõik ripub ilusasti nõõri

14.
pääl. Ühehommne pean veel kord sin-
na minema - aga mitte pesema -
nature midagi jõuluks tooma -
ühtes köögi tudruk. Ah, sa armas ju-
mal, võib olla, kingib ta mulle ko-
ti kartoholid, ehk koguni raasuke
rasva.

Kristu. Pareim rasva, seda on meie
juures ikka harva.

Truuta (kõrkab tema pingi päält ära,
Tõuse üles, worst ja lase mind istuda,
sina ei ole tööst väsinud.

Kristu. Seda ei või sugugi teada.

Laos. Liisi, kas varsti saab sina!

Liisi (on Laosi kaelariätiku ja mütsi
ora wõtnud - kolde juures). Kohe, Laos
kannata aga nature.

Laos. Tee ometi - mul on köht nü-
tühi!

Nõelacilm. Meister Wasar oli sin-
ta massis mulle westi üst kohe ära.

Truuta. Ah, see on häa! Liisi, raha
wüid sa pärast kohe pagari kätte -
ta tuletas mulle wõlga meelde - ta ei

taha meile enam leiba¹⁵ anda.

Noelasilm. MeKK, see jäme inimene!

Truuta. Inimesed tahavad ju oma raha kätte saada. Poemehle maksin ma omast pesurahast - see ei tahtnud ka enam võlgu anda.

Noelasilm. Siis ei too sa midagi kodu kaasa?

Truuta. Ei too küll, aga poemehle ja pagarile on makstud ja nõnda on meil jumalale tänu, pühade ajal rahu.

Noelasilm. Aga mitte kopikatgi raha majas. Mis peame me lastele kinkima, millest peame me elama? (jookseb ümber.) Kas sa kuulsid, Kristu - mis peame me tegema? Ah sa armas jumal! (Wajub ühe tooli pääle.)

Kristu. Sa armas jumal! (Tahab ühe teise tooli pääle langeda, Laos tõmbab selle ära - ta kukub maha; karjub.) Jsa, see koer pois!

Laos (karjab ja jookseb liisi juurde.)
Põuse ometi üles, Kristu!

Noelasilm (hoiab pääd käte vahel, itma

16.
poissa tähelepanemata). Ma väiksin
wanduda, nagu Mustve venilane,
kui ma selle pääle mõtlen! Tulise
pihta - mekk - see ei kõlba aga ühe-
le auusale rätsepale! (Lööb käiega
laua pääle) Wõtku pressurand -
see on tõesti kurb!

Tuntu (paneb talle käeõla pääle).
Ainult rahu, mees, wandumine ei
tee midagi paremaks! Peab niisa-
ma läbi saama ja saab ka. Waa-
ka, kartoholid on meil veel püha-
deks küllalt - leiba meile jälle pa-
gur annab - piima saame omast
lehmast - ega me nõlga ei sure.
Laos. Saad ma ka jõulupuu?

Tuntu (Kuivalt). Minu vaene poiss,
täna on mitte:

Laos. Aga ma olin ju hää laps -
ma mõistan oma laulu pääst -
kuula:

Üks suu on sul ja kõrvu kaks,
ei see sul wigatee!
Sa kuula siis, sora targaemaks,

Kuid vähe kõnele!^{vt.}

Üks suu on sul ja silmi kaks,
Neid hoolsast tarwita!

La wahi siis, saad targemaks;
Kuid mõnest raiki sa!

Üks suu on sul ja käsa kaks,
Neid wõrgalt liiguta!

Tee tööd, lääl elu paremaks,
Kui sööd, ei närbu sa!

Kristu. See on halvasti sisse seatud -
ümberpööratud oleks parem.

Laos. Ja hää tummistuse olen ma ka
saanud, selle wõid sa jõulumehele ette
näidata.

Kõelasitn. Ole rahul, Laos, jõulumees ei
ole sel aastal sugugi sinu tulnudgi

Laos. Ta on õmeti teiste poiste juures kü-
las olnud ja soovisedelid kaasa wõt-
nud.

Lüsi on laua keskele tõstnud ja selle
pääle wäikesed sawist nõunid pannud

ja paneb nüüd ka plekkklusikad lauale,

Ja ei ole ju soovisedelit kirjutanud -
Kuidas ta siis teda ära wõia wõib?

Laos (plaksutab käsa). O, ma kirjutan
kõhe - õige pika.

Kristu. Sa oled juba liiga suur pois-
et niisugust rumalust rääkida!
Jõulumest ei olegi!

Laos (trotslikult). See ei ole tõsi, sest
kellele peaks siis soovisedelid kirju-
tama? Aga ta tuleb ainult häide
laste juurde.

Kristu. Mina ei ole teda veel näi-
nud.

Laos. Siis ei ole sa häa laps olnud.

Lüsi. Kas näed, Kristu, Laasel on
õigus - sa ei ole häa laps.

Kristu. Ühtegi õigus ei ole tal, ni-
isugusel rumalal poisil - minul on
õigus!

Laos. Minul on õigus!

Lüsi. Temal on õigus.

Laos. Ena - kas on jõulumest?

Nõelasilm. See kõrd ei ole, mekk! -
ärge tülitsege ühtegi!

Kristu. Poiss on nii rumal!

Lüsi. See ei ole tõsi. Ma sooviksin,

et ma jõulumehe käest sinu tarvis ühe
ritsakimbu saaksin, aga hää pak-
su ja suve.

Laos. No niidugi, niisuguse suve
poisi tarvis!

Liisit siltab Laost). Ära lase enesele
midagi ette pühkuda - ole ikka viik
ja hää laps - siis saadab sulle taeva-
ne isa kindlasti ka veel jõulumehe.

Laos. Ja kastitäre soldatid ka!

Kristu. Ah! Niisugune suve poiss
mängib veel soldatitega!

Laos (teeb temale pika nina). Päh!

Kristu (katab tema poole minna, siru-
tab käe löömiseks väljas). Poiss!

Laos (jookseb töölauda taha ja teeb
jälle pika nina.)

Kristu (hõõrub oma õlga). Ah, ma ve-
nitän oma öla ära.

Trunta (svigale ühele leiba taldriku
pääle poetanud, valab piima pääle,
mis ta tulelt maha on võtnud). Tülge
sööma! (Koputab kartoholid ühte
kässi, ja paneb lona pääle)

20.
Liisi (on koolid ja pingi laua juurde
tõstnud, liikkab Kristu oma koha
pääle). Istu lauda, wana unepott!
Lüüa jõud sa ikka veel?

Kristu. Ja. Närimine on ainult mõ-
nikord raske.

Triina. Jumal õnnistagu! (Kõik
seisavad laua ümber.)

Laos. (ees, räägib pikkanõisi). Issand
Jeesus, tule, meie wõõraks ole, meie
lauda kata, kõiki õnnistada wõta
Hoia. Amen! (Istuvad ja söövad.)

(Esirüü.)

Teine pilt.

Mis jõuluvaimud teevad.

Dekoratsioon:

Mets. Kõik sügava lume all.
Kuuvalge. Tosane muusika.

1. stendus.

Jäätike. Lumekübe. Kuusekübi.
Kadakas. Okasroos. Pärast jõulu-
mees.

Kõik jõuluvaimud (sellekohastes ilusates
kostümides, tantsivad ringitantsu ja
laulavad sääl juures viisi järel). Kõnn-
me tuleb jõulumees - väikeste abinootide-
ga ülevõtte silpide jaoks).

Nüüd jõululaps on jällegi
Me juurde jõudnud tagasi!
Nüüd lahti süda avage
ja talle vastu tõtake!

Lumekübe (kõneleb üksi).

Nüüd Kuuselõhn ja jõulumel
On igas majas heljumas;
Ja armastuskõib vaikselt teel
Nüüd jõuluandid jagamas!

22.
Kõik (jälle tantsides).

Ja sära uhkelt, jõulupuu,
Ja rõõmsalt hoiska lapsed
Las jõulukellad hoisata
Ja jõululast nüüd tervita!

(Muusika lõpeb.)

Lumekõbe (tombab oma käe ära).

Ai, Kadakas, ai! miks torkad sa
Kadakas. Mul orkad on terava otsaga

Kuusepäbi. See ketm on tige hirmsasti

Kadakas. Kas sinu käest vast küsiti!

Nüüd oled sina ilus küll,

Kuid vahel muutub nagu sul

Kui käbid ära kuiavad,

Siis katsu, kuis nõd kratsivad

Kõik (naeravad). Haha! Kuis käbid kratsivad!
ivad!

Kuusepäbi / Kadaka pääle nõidates.

See kah!

Kadakas. Ei oma orkaid ma

Ei lase ial söimata!

Kui mõistlikult mind puuduta,

Siis kedagi ei torka ma!

Mu haljas kuub on armas mull!

Noh, sedamoodi kergats küll,

23.
Kui lumekübe liigleja,
Lõab pista!

Lumekübe (pahuralt). Hõbemata sa!
Kodakas (naerab). Nüüd ruttu ta end
arvitab
ja kenast kokku keerutab,
Et haava ei saa vähagi!
Noh, ära ole pahane -
Ma pisut otsekohene -
Nüüd anna kätt!

Jäätilek. Ja meika
Ei jätta vahel pistmata!
Mind küllalt hästi tunda võid,
Sest reisilühes minge koid!
Kuid süsgi sõbrad oleme
Ja sätenädades heljume,
Kui paistab kuu!

Lumekübe. On tõsi just!
Teil kõigil palju karedust!
Kuid olgu okkaid paljugi,
- Ei rõõmsat meelt see ära vii!
Nii õrn, nii kerge, valge ka,
Kui mina, ükski olla ei saa!
Kõik. Oho!

Lumekübe. ^{24.} Nüüd ruttu ringisse!

Kes väledam, eks näeme!

Kõik (naeravad ja tantsivad ringi).

Jõulumees (hüütud ülikomas, par. poolt,

rääskelt). Hallo! Hei! Jõuluvaimud,
pidage!

Ja õnn pereleest ka kuulake!

Kõik (rõõmsalt). Läält tuleb vana jõu:
lumees!

Lumekübe. Mis käsed sa, me perelees?

Jõulumees. Te hüppate siin lustiga-

ei seda vahel laida ma,

Kuid praegu pole aeg just seks,

Kuid jõulupüüde ostmiseks!

Ma arvan, rõõmsam iga mees,

Kui jõulukuusk tal selsab es,

Mis uhkelt ära ehitud

Ja künklatega valgustud,

Klus õunad, päkkled ripuvad

Ja kuldseid ehted säravad,

Põet lapsed võiksid häisata

Ja tema ilust rõõmusta!

Jäätlik. Jah, jõulumees, me kuulame
Ja sinu käsku täidame!

Kadakas. Sind meie siia otsime,
 Kui käsed sa, siis läheme!
Joulumees. Loo emme ümber waatan ma!
 (waatab.) Hei jõulupund ei ihalda!
 Ja seda soovi mina ka
 Ei tahaks jätta täitmata
 Siin, nagu näha, küllaltgi
 On suuri, väikseid liiatigi,
 Siit igaks võib valida,
 Misugust oga tahab ka!

Jäätlik. Kas soovisid on palju sul?
Joulumees (naerdes). Neist pole pundi ialmul!
 Mind ootab suur ja väike ilu
 Ja igatsusest laigib silmu!
 Ma selgelt kuulen kõrwases:
 "Oh armas, kallid jõulumees!
 Toomulle väike pupe sa,
 Mis seista võib ja magada,
 Üks ilus raamat, kena jakk
 Ja komprekid üks terve pakk,
 Ja soldatid ja hobu ka -
 Ei koik saa üles arvata!
 Ma wabel päris segi lään
 Ja mõnikord ka kimpu jään.

26.
Kui vallatumad jõmpsinad
Ja tütarlapsed jõnnikad,
Kõel vaja oleks koristust,
Kõik lahtvad ilust kingitust!
Siis kirja nägu näitan ma,
Neid jätan ilma kingita!
Sest neil, kes sõnakuulmata,
Siit witsad kaasa wõtan ma!
Jõuluvaimud. Nüüd, lapsed, sõna
Kuulata!

Sest witsad kaasa wõtab ta!
Lumehibe. Oh jõulumees, kas tunned sa
Wast väikest laost isaga?
Kes kilas elab?

Jõulumees. Täan ka!
Lumehibe. Sel' kosti pead viima sa!
Jõulumees. Tä soovisedel puidub mul.
Lumehibe. Mis sellest siis! Mul teada...
Küll!

Ei jõulukuuske terra saa,
Ei komprekid, ei päkkid ka!
Kui ila sadas, lendasin,
Neil aknast sisse waatasin,
Lääl häda wünnise tipuni,

27.
Küll leivapala puidubgi!
Küll virgalt, hoolsalt töötavad,
Kuid mure maha rõhub nad.
Ja jõuluroom nüüd mööda läheb,
Se perekond tast ilma jääb.

Jõulumees. Ja, ja, saan aru sellest ju:
Lõial teine wend, kes hooletu!

Jääkild. See nurjatu on wedel laisk,
Lel' witsu waja, wana kaisk!

Kui raästa küljes ripun ma,
Woin aknast sisse waadata.

Lõial ahju kõrval pikali
On wana logard alati!

Küll emä noomis, pahandab —

Lumekübe. Poiss waevalt kõrwu liigutab!

Jõulumees. Tä tööd ei tee, see nurjatu?
Noh, selleks leidub rohtu ju!

(Näitab lõõmist.)

Jääkild. Tä isa pehme!

Jõulumees. Küll ma tean,

Mis kingi talle kassa wean!

Nüüd minge oga, rutake

Ja kenad kuised otsige!

Lest omi, kui ka lossi sees

On jõulukuused ^{28.} auru sees!
Jõuluvaimud. Ja, jõulumees, ja muudugi!
Jõulumees. Igal näen ma kõndimas
Kedagi!

Üks inimene, waadake,
Nüüd metsa ära kaduge!

(Jõuluvaimud kaowad. - Inimestades.)

Kesk süda talwel, külmal ajal,
Mis otsib mees siin metsa raial?
Mull' näitab, kurb on tempo meel,
Wist õnn tal puidub eluteel!

Ma waatan õige järele,
Kas midagi ehk mehele
Wainrõõmustuseks kinkida?
Sest kurba meelt ei salli ma!

(astub tagasi warjule)

2. etendus.

Jõulumees. Üks wõõras.

Wõõras (tuleb pikkamisi par. poolt). Ei
ole veel harwemaks minemist märga-
ta. Mets näib väga suur olevat.

Jõulumees, astub talle wastu, küübras,
hääsündamlike wanamehe häälega. Pre
jumalime, härra!

29.
Wõõras (imestanult). Üks vanamees?
Kust sa tuled niisugusel ajal? Mis
ajas sind metsa?

Jõulumees. Ah, härra, seda võiksin
mina palju enam teie käest küsida!
See on teie näost näha, et teie peenikene
härra olete, kellel tarwis ei ole teenis-
tuse pärast metsa mööda hussida.

Wõõras. Siäl on sul õigus, vanamees,
aga teenistuse pärast ei ole küll ka
sina mitte siin.

Jõulumees (nikutab naeratades põõga).
Lisgi, siisgi! See on minu amet!

Wõõras. Mis siis?

Jõulumees. Puid tuua, jõulupuid.

Wõõras. Ja selle kasina teenistuse pärast
tuled sa õöse? Mis pärast? Metjavahkt
on sulle õieti luba annud ka päeval
tulla?

Jõulumees. Seda küll, aga homme homm-
minu vara peavad kõik puid koos
olema - mul on pikad teed es.

Wõõras. Kuule, vanamees, see on raske
teenistus. Kas sa juba kaudu seda

ametid pead? 30.

Jõulumees. Nii kaua, kui inimesed mä-
letavad. Kas ma pean teile ka puu-
kesetooma?

Wõõras (ägedalt). Ei, ei, mitte ialgi
ei taha ma enam jõulukuünlaid sa
ramas näha!

Jõulumees. Tääl jätate teie iseenmast
kõige puhtamast rõõmusest ilma, mida
inimese süda tunda võib.

Wõõras. Minule oleks see ainult sü-
gar valu. Just sellepärast, et ma
jõulurõõmu peält roadata ei või,
näed sa mind siin.

Jõulumees. Ja nõnda üksi? Kas
teil naist, lapsi ei ole, sõpru ei ole?

Wõõras. Ma olen siit nurga mõisa-
hävra wend ja tulen pikalt merereis-
ilt, et pühased mõisas mööda saa-
ta. Oleksin ma õieti tuhatkorda
parem kodumaast kaugele jäänud,
minu süda ei jõudnud ju sellega lep-
pida, oma madruste ja nende naeste
ja laste jõulurõõmu ära rikkida;

31.
nemad ei ole minu muu juures süüdi
Joulumees. Ja seda tahate teie niid
metsas ära unustada, härra?

Wõõras. O, kui seda võiks! Ei, ei, ma
olen ainult ära põgenenud, et mitte oota-
jaid nägusid näha, võrka talitamist
ja ruttamist, mis terves majas valit-
seb. Igalpool pühade rõõm, igalpool
saladusline sosistamine ja naermine -
see on mulle väljakannatamata! Ma
gäda ma ei võinud, sellepärast võtsin
ma lubidalt nõuks metsa jalutama
minna.

Joulumees. Kuuvalgel - ja just
täna - ? See on hädasohtlik, härra!
Homme on jõululaupäev - sõäl
käivad täna jõuluvaimud metsa
mööda - nende tembud võivad teid
kergesti ära ehmatada.

Wõõras. Sa hää vanamees! Kui sa teak-
sid, mis see tähendab, pea terve elu aeg
mere pääl mööda saata, ikka ainult
taevas ja vesi ümberingi, siis sa usuk-
sid, et ma mitte kartlik ei ole ja minas-

32.
jutud mind ei hirmuta.

Jõulumees. Õrge pilgake muinasjutu
de üle, härra - keegi ei saa ilma nen-
deta läbi ja igal ühel on oma jutuke,
mida ta armastab. Ah, siis meremees
olete teie? - Oo, mina olen ka juba
laevade pääl olnud, Kaugel, Kaugel
siit - säääl, kus küljused kõrgete por-
felanitornide küljest ripuvad, ka säääl,
kus pikad palmipuuläädwad kohuvad,
ja ma olen küünlaid tsüpressipuu kül-
jes väikeses kitsas kajutis just nõn-
dasama pihalikult ja heledalt põle-
ma näinud, nagu lossis pika jõulu-
kuuse küljes.

Hoõras (naenulikult). Jäta mind
oma küünlatega rahule!

Jõulumees. Kes nõnda räägib, sel-
li ole isegi kodu olnud, mis küün-
late valgusel kaks korda nii lah-
kenäitab.

Hoõras. Muidugi on see mul olnud,
sina piinaja - noor, hää naene, puna-
põseline naerunäoga poisikene, ja

jõuluaga pidasin ma pühaks. - Mere põh-
 ja sükkab minu õnn juba aasta aega! -
 Ja, eila oli see päev, kus aasta tagasi,
 Koduranna lähedal minu uhke laev huk-
 ka läks, ja ühes temaga rajus terve mi-
 nu õnn põhja. Mis on mul sest kasu,
 et mina üksi ärapäästetud sain, mis
 on mul oma rikkusest kasu - ma olen
 vaene mees, palju vaesem, kui päevapal-
 geline, kes täna tükikest kuiva leiba
 oma lastega jagab. - Ah, ainult ükskord
 veel lapsesuu hõiskamist, hülgavate
 silmade sära näha! (Katab näo kin-
 ni.)

Jõulumees (nikutab pead). Teie soov
 peab tõe minemas härra - mis tarwis
 on meil siis jõulud? Teie olete õige mehe-
 ga kokku juhtunud. Ma tunnen külas
 üht waest poisikest, kes homme jõulu-
 pühkest ei saa - mitte midagi, mille
 järele väike südameke igatses. Täit-
 ke tema soovisid, ja siis kuulge tema
 naermist ja waadake tema silmi.
Wõoras. Ei, mina ei taha midagi näha.

34.
Jõulumees. J, Kes siis nii karune on! Te olete rikas, võite paljuid, paljuid õnnelikuks teha ja see tähendab osalt ka ise õnnelik olla. Waadake ainult rõõmsate pääle, ja kui teie ka oma enese õnne järele nutate, siis ei saa need pisarad mitte põletama, waid teie walu waigistama.

Hoõras. Lina imelik wanamees, ma pean sind praegu uskuma hakkama. - Kuidas su nimi on?

Jõulumees. Jõuluonu, härra, wana jõuluonu.

Hoõras. Läh, wõta, jaga oma hoolalustele wälja. (Annab temale Kotitäie rahas) Ja nüüd hääd ööd - ehk näeme üksteist weel kunagi.

Jõulumees. Aga muidugi, härra, ja weel saagedasti - uskuge minu sõna! Nii müres kui teie ka praegu olete, lootus naeratab teile vastu! Ja nüüd minge koju, heitke magama - teie saate tõredasti magama selle hääteoga südames!

Mis silm vast unewüisul näeb,
See pärast kindlast' täide läeb!
Wõoras (tõmbab kõega üle näo). Sul
on õigus - ma olen wäsinud ja minu
süda on nii imelik rahulik.

Jõulumees (rikutab naeratades põega).
Ja, ja, jõulu-aeg!

Wõoras (sobralikult). Hääd ööd, wana
jõuluõnn! (ära)

Jõulumees. Hääd ööd, härra! (Tõsane
muusika, talle järle rääkides, püha-
likult).

Ja puhka siis, kes wäsinud teel,
Ja rahu saagu sinu meel!
(Käsu ülestõstes.)

Püha öö, sa rahuga
Nüüd wäsinud hingi kosuta!

3. Etendus.

Jõulumees. Jäätisk. Lumekübe. Luuse-
köbi. Hadakas. Okasroos. (Jagalühel wäi-
ke kuusk käes).

Kõik Lu käsu täitnud oleme!

Jõulumees. Siis reisi pääle hakkame!
Lumekübe. Need puid kõik ühes wõtame,

36.
Luid aeg on käes, nüüd tõttame!
(Lund hakkab sadama. Kõrsitult.)

Oh, peremees, lund sadabgi!

Mu nennad, oed ju tantsuadgi!

Jõulumees. Oi kõrsitu, siis kaimata!
Võid pärust kaasa tantsida!

Nüüd ühes tuleid minuga

Ja igast aknast vaata sa

King mulle selgelt teadustad,

Shu lapsed hädad ja hoolikad.

Et võiksin jõulukuusega

Ma suvit, väikseid rõõmusta!

Nüüd, waimud, käiku algage,

Ja igal poole kõndige!

(Lund sajab. Waimud lähewad es,

jõulumees tagajärele.)

Loik. Nüüd jõululaps on jällegi

Me juurde jõudnud tagasi!

Leid talle vastu kõtuke

Ja jõulumest nüüd oodake!

(Lähewad ära.)

(Linine walgus. Muusika kestab edasi.)

(Besries)

Kolmas pilt.

Jõulumees ja tema armid.

Näitlelava nägu esimeses pildis, ainult rätsepa töölaualt on tööriistad ja riided ära koristatud. Laua pool akna juures on lihtne laudlina, mis vana pott, mille sees Kuuse oks seisab. Hümaste muusikataktidega lähed esirve üles. Kaugelt kostab kellahelin.

1. etendus.

Noelasilm. Truuta. Liisi. Laos.

Kristu. (Truuta ja Liisi panevad puhkuse riidesse, väiksed ümber ja laulu raamatud kões, keskel).

Truuta Ole hõia laps, Laos, kuni meie tagasi tuleme.

Laos Istub laua juures ja riputab Kuuse oksa külge väikseid poomvillia tikikesi. Ja, ema! Vaata on et, minu Kuusk on juba peaaegu täiesti lume all!

Truuta. Ja, mängi aga ilusasti edasi! Võib olla, toon ma sulle midagi kaasa.

Laos (Kargab üles). Ah ja, päris jõulupuu?

38.
Truuta Ei, see ei lähe enam! Joulumees
on juba kõik puid välja jaganud.
Laos (kuuvalt). Ja minu jaoks ei ole tal
enam ühtegi?

Truuta. Selle eest saad sa tuleval aastal
tal ühe õige suure.

Laos. Ma tahtsin aga täna ka joulupuid saada.

Noelasilm (istub oma töölaua juures,
suur prill nina pääl ja raamat käes).
Ma ei või seda sugugi kuulda, kuidas
poiss ühtelugu jõulupuu pärast kvidab.

Lüsi. Küll ka juba rahule jääb, isa,
ah ma temast küll väga hästi aru
saan. On ju ka minul juba nii kurb
ja nii nukker, et me täna, jõululaupäeval
ilma jõulupuukeseta istuma
peame. (Nutab.) Ah, sa armas jumal!

Noelasilm. Mekke! Ole rahu, Lüsi! min
u hulume rumati veel kõik. - Tõhke,
t minema saate ja tulge varsti ta-
gasi.

Truuta. Nii ruttu see ei lähe, mees - ma
pean ju mõisasse minema ja lähen

Kohe pärast kirikut²⁹, it mul üks tee
oleks.

Noelasilm. Ja, ja - kui te oga enne
õhtut jälle tagasi olete.

Truuta. Ma arvan nii umbes kell 7,
pool kaheksa.

Noelasilm. Pean ma Laose magamapan-
ma?

Truuta. Ja, kui aeg liiga hiliseks jääb.
Potire püüa seisa veel koldel ja tüki-
ke liiba on lausaõhtlis. Sa pead juba
ootama, kuni meie kodu tuleme - wa-
hest toon ma sulle midagi kaasa.

Noelasilm. Ja, ja, minge juba ükskord!
Tie ei leia muidu enam istet kirikus.

Lüsi. Edasi, Kristu, sa tuleid kaasa!

Kristu (pingi pääl). Ei, seda ma ei saa.

Truuta. Sa tuleid kaasa ja sellega on
asi nudi! Pead ise taevast Isa palu-
ma, et ta sind sinu suurest laiskusest
päästaks.

Kristu. Seda võib Lüsi minu eest teha -
pikk tee väsitab mind üleliia.

Noelasilm (tõuseb püsti). Siis jää kodu

40.
jä raata poisi järele - ma lähem sinu
est.

Truuta. Jäta jutt, sina jääd omad
haigete jalgaõega niisuguse külma
vilu ilmaga kodu. Kristust ei ole
leiva eest muretsijat, kui sina jälle
haige maas oled; ka ei oleks mul
ühtegi minutit rahu Laosse pärast,
kui see laiskworst tema järele waa-
tama peab.

Kristu (nutuselt). Minu jaoks on
aga ka ilm liig külm.

Meelasilm. Jäta õmeti poiss-

Truuta (mõjuga). Kuule, mees, ma ar-
wan, nii kaugele ei lähe õmeti sinu
ärähellitamine, et poisijõmpsikas
laiskuse pärast kirikust ära jääda
tohib. Hall küllalt, et sa nii palju
tema tahtmise järele teinud oled ja
temale igakord tema, seda ma ei
saa eest kõrva kiulu, annud ei ole. Siis
oleks sul wikk, usin poiss majas ja
mitte ilmaasjata liivasõoja. Oled
ise selle juures süüdi - tema õnnis ema

on teda ära hellitanud ja mina ei voi-
nud seda parandada, sest et sa teda
alati oma kaitse alla võtsid (ühvarda-
des) muudu oleksin ma tal laiskuse
välja peksnud.

Kristu (põgeneb). Ei!

Trumta. Ma ütlen sulle päris tõsiselt,
näita kord, et sa isa oled, muudu saad
weel Kristust häbi ja naeru. Ja nüüd
kirikusse - edasi, Kristu!

Kristu (hulides). Ah Jumal, ah Jumal,
mis nad kõik niisuguse waese, nõrga
inimesega ära ei tee!

Nõelasilm (poolpahaselt). Ole wait,
Kristu! Võtku pressrauda - ära
hulu mitte! Jõuad küll seda lähikest
teed läbi küla ära kõia - emal on
õigus.

Kristu. Ja õigus! Kui ma aja
kui ära külmanud svinukeha kodu-
tulen - siis on mul õigus!

Nõelasilm, ära aja niisugust jumala-
wallasut juttu - minu pärast jää-

Trumta (võtab temal sõna suust). Mis,

siinipärast! ^{42.} Kristu tuleb kaasa!
Liisi, toimeta ka wälja!
Liisi. Ja, ema! Jumalaga, isa!
(Tõukab ja rebib Kristut, kes kõik
aeg hulub ja vastu pummib, wälja-
mõlemad ära.)

Truuta (sundleb Laost). Jumalaga,
poisa - ole ilusti kuku. Jumalaga,
mees! (Annab temale käe.)

Nõelasilm. Jumalaga, jumalaga,
tuloge pea kodu.

(Truuta ära.)

(wäheaq. Kellalöömine jääb waiit.)

2. etendus.

Nõelasilm. Laos.

Nõelasilm (istub jälle oma koha peäle,
seab prilli õigesti nina peäle, ja hakkab
lugema, haigutab). Meesk! Ma olen
täna nii hirmus wäsinud, Kas see kül-
mast peaks tulema? See jutt wäsitab
ka, sääl on nüüd juba terve hulk sur-
nud ja ma ei tea ikka weel, mispärast.
- Nüüd tuleb see must rüütel juurde. -
(Loeb). Magelone pidi ruttuma, sest

tal ei ole midagi mitte ükski õhtusööki valmistada, vaid ka loomade eest muretseda."

Hõikab) Laos, mis sa saäl teed?

Laos. Mina mängin.

Noelasilm. Nõnda on õige, mu laps!

(Loeb). Poja kodutulekut - see ongi see must müütel - poja kodutulekut pidi rasvase anipraega - ei ole enam ammugi anipraadi söönud - ja see on omegi minu kõigearmsam toit! - (Loeb) - rasvase anipraega pühitsema. (Hõikutab). See oleks midagi - (magama jäädes) anipraad - müütel, diisile üks tükk - ja Laosele - Kristu saab sääre ja mina - terve - terve ani - (jääb magama) on poolpimedaks läinud.)

Laos (tuleb tasa isa poole, kuulab; madala häälega). Isa magab - nüüd kirjutan ma oma kirja jõulumehle - Köstri Peter kirjutab ka mulle tahvli peäle ette. (Hõtab lauasahtlist tahvli, lehe paberit ja pliiatsi, seab kõik korda ja hakkab pikkanisi ära kir-

44.
jutama.) Armas - jõulu - mees - Kingi - mulle - ometi - üks - jõu - lu - puu - pähklaid - küljes - ja - (haigutab, hõõrub silmi, kirjutab edasi) ja - üks - Kast - soldatid - aga - niisuguseid - mis - siniste - kumbedega - (väsinult) - palun - (kirjutab veel midagi, haigutab, pää vajub laua peäle toetama käe peäle, ta jääb magama. - Pimedaks on läinud; tasanne muusika; väikese vahetaja järel katab sinine valgus näitelava; üks läheb tasa lahti ja sisse tulevad)

3. etendus.

Jõuluvaimud (nende taga) jõulumees. (Jõuluvaimud kannavad kõik kingitusi, kausi täis õunu ja pähklaid, üks roamad jne. jõulumees kannab ilusasti äraehitatud jõulupuud. - Nad käivad nagu teises pildis ringi ümber näitelava, nikutavad magajate poole pooga; siis paneb jõulumees kuuse töölauda peäle ja vaimud seavad usinasti kingitused sinna ümber;

45.
seavad veel puud ja süntavad siis küün-
lad tema küljes põlema.)

Jõulumees (muinaslooliselt väljastita-
tud, tuttav kott seljas, mänguasjadega
järe, on pärast seda, kui ta Kuuse ära
pani, laud ääride Laose juurde astunud,
võtab kirja, loeb seda, rasevatab ja ni-
kutab püäd.)

Su soov läheb täide peagi,
Küll vaimud seavad rutusti
Nüüd jõuluringid valmis sull:
Lääl õunu, pähklid rohkest küll,
Ja ilus raamat piltega
Ja tinasoldat püssiga,
Su Kuuse otsas rippruma
Laab mainasaju huljana -
Kõik, mis sul soovind süda sees,
On toonud sulle jõulumees.

Laos (unes). Ah, jõulupuud!

Jõulumees (astub Kõelasilma juurde).

Ka sind ei võinud unusta!
Sa praadi sööd häamelega -
Su noone tuleb varstigi,
Toob praadi, jõuluworstigi.

46.
Kuid Kristu jätku paastuma
ja murka pange rahtima.
(Tõmbab üle Nõelasilma Kõe.)

Ja teda kõvast karista
ja tööle kohe kibuta!
Kui ütleb vast: „Ma seda ei saa!“
(Nõelasilm teeb liigutuse)

Siis ära hõõka hoolima!
Tee kõrvad kummas, küll siis näed,
Kui tööle hakkavad tal kõied!

Ja varsti seisab sinu ees
Su Kristu nagu tubli mees.

Jäätilk. Nüüd põleb puu ju kenasti,
Siis lähme ruttu edasi!

Lumekübe. Kui mõistlikud te olete,
Siis tulevaasta tuleme!

Kadakas (Laosele).

Kui wahel metsa juhtud sa,
Siis tule mind ka vaatama.
Sull' muinasjutte räägin ma.

Jäätilk. Ma kah!

Lumekübe.

Ma kah!

Kõik.

Kõik rõõmuga

Sest mõistlikule lapsle

47.
Me ikka lahked oleme!
Hääd ööd! Hääd ööd

(Lehitavad Käega)

Lumekübe.

Siin õnnistus

füäd lamra ja armastus!

Loik. Siin kätte jõudnud õnnis öö -
See kõik on jõulumehhe töö!

(Lähevad jälle tasa ära. Väike rabeaig,
sinine valgus kaob ära, muisika lõpeb.)

4. etendus.

Näelasilm. Laos. Siis Truuta. Lüsi.

Kristu.

Laos (ärkab üles, hõõrub silmi, näeb puid,
karjub). Jõulupuu! (Tormab isa juurde,
äratab teda) Isa, isa!

Näelasilm (uniselt). Anipraega pühitse -
ma - (näeb puid, kargab püsti) See -
mis see on?!

Laos. Jõulumees oli siin - herra, jõu -
lumees!

Truuta, Lüsi, Kristu (pookidega, läbi -
segamini). Isa, waata õnneti - ani -
praad - kindad - worst -

Näelasilm. Näen ma veel und? Mis

siis lahti on? 48.

Laos. Ema, jõulumees oli sin-
wad-
ta ometi seda puud!

Liisi (rõõmsalt). Ah juu-ah, kui ilus
kas see on mõisast?

Laos. Ei, ei - jõulumehe käest - ma
olen teda näinud.

Nõelasilm. Mekk, sa magasid ja
oled vist und näinud.

Laos. Aga mina olen teda ometi näi-
nud, ta luges minu kirja ja tõi kõik
selle mulle! Hurra, kõik minu sol-
datid! (Mängib nendega.)

Nõelasilm. Ma olen veel üsna sega-
ne. Ma olin pisut tukkuma jäänud,
kui ma üles ärkan, seisab jõulupu-
sinn. Seletage ometi ükskord.

Kristu (hüvitab). Seda peab ema-
seda mina ei saa.

Nõelasilm (annab talle laksuwa kõrva-
kiilu).

Kristu (karjub). Ai! Aga isa!

Nõelasilm. Räägi, naene, on jõulupu-
mõisast?

Truuta. Mina ei ole ^{49.}stunud ju mitte kodu-
aja kust ka midu peaks siis olema?
Lä tead, ma pidin ju sinna minema
ma läksin õige raske südamega, ehk
ma küll kirikus natuke kroosti saanud
olin - ma mõtlesin, mis korwis rõõmu
näha, mida sa oma lastele mitte teha
ei või.

Liisi. Kristu ja mina ootasime hõka-
tuses väljas.

Kristu. Ja, ma arvasin, mis korwis-
neid häid asju nussutada, mida sa
ometi süüd ei saa - ei, seda ma ei
saa!

Nõelasilm (nagu emme).

Truuta, Kristu, Liisi. Aga isa!

Nõelasilm. See halb ütetus, mul sügele-
mad sõrmed, ma ei saa lõõmata jätta!

Truuta. Tääl paneb mulle koogetudruk
ani korwi, mees - terve ani, näe, waa-
ka ometi -! (Näitab.)

Liisi. Ja kohwi, jahu, mune ja ühe
worsti - rätiku ja kindad ema jaoks
ja minu jaoks. Hoik härra wenna poolt,

50.
Kes võõrsilt kodu tulnud.

Kristu. Ja minu jaoks ilusa pühi-
Näe! - Ja. - Ma pidin armulise
härva ees jalga kraapama - aga te-
ma naeris-mulle nõnda nakkus ja
sääb - (rimalalt) ei, seda ma ei saa.
Nöelasilm (nagu emme. Kristu karjub
ja põgeneb tooli taha.)

Truuta. Mis sul siis on, mees - sa oled
ju Kristu vastu nagu ümbermuude-
tud?

Nöelasilm. Ta peab selle neetud ütelse
maha jätma! (Höörub oma kätt.)

Kristu (nutuselt). Peksa - ilus kingi-
tus jõuluks!

Nöelasilm. Pea sun! Siis võõra härva
käest?

Liisi. Ja! härva venna, Kapteni
härva käest, kes praegu sääb võõ-
sil on.

Nöelasilm (vaatab aini). Põris aini,
mis aini! Kas ma ei näe jälle ainu-
und? (Kristule) Wenita mind õige ni-
nast!

Krustu (naerab). Ei, isa, seda ma ei -
(Nõelasilm ärgitab liina, Ei, ei, ma ve-
nitän juba! (wenitab teda ninast.)

Nõelasilm (häsil meele). Lase lahti!
Ma ei maga. Issand Jumal, missugu-
ne rööm! Mekk! ja jõulupuu - wist
kellegi läbi salaja sija saadatud, kuna
mina magasin.

Laos. Ei, isa, jõulumche käest - ma
nägin teda uues, ja jõuluvaimusid
ka!

Nõelasilm. Minu pärast! (Kõrgleb
ümber.) Mekk, nüüd saavad aga lö-
busad pühad!

Trumta. Korime saab anipuradi.

Teised. Hurra!

Liisi. Ja tänan õhtu leiba ja worsti juurde.

Nõelasilm. Ja, õigus - näita õige seda wor-
sti - on see pikk! (Liisi annab selle temale.)

Liisi on aga raske! (Nunusutab worsti.)

Mis sort see on? - Too õige nuga sija.

(Liisi annab noa. Ja loikab worsti keskelt
katri; wälja kukuvad kuldüvikid.)

Kõik. Oi, oi, oi! Selge kuld! Jsa, waa-
ta ometi! (Korjavad kokku.)

Noelasilm. P²²ärischt Kuld?

Truuta (nutab). Ah sa armas jumal,
missugust rõõmu sa meile valmistad!

Kuidas peame me sind tänama?

Noelasilm. Worst Kuldrahadega! Seda
ei ole ma veel elu sees näinud! Kes
andis tema sulle, ka Kapteni härra?

Truuta. Ei, üks vanamees! Tee pääl-
ütles: kõõgi tüdruk olla veel midagi
ära unustanud kaasa võtta.

Noelasilm. Üks vana mees?

Truuta. Ja, pika habemega.

Noelasilm. See peab seesama mees olnu
olema, kes ka sin oli Kuldraha-
terve hulk - hurra, nüüd on kõigel
hädal lõpp! (Kargleb ümber ja koi-
sutab kõiki)

5. etendus.

Endised. Wasar

Wasar. Tere õhtust, kõik kokku!

Noelasilm. Meie, meister, ma lähen
veel rõõmu pärast lolliks: (Kaisutab
teda) Ma ütlen teile pärast, miss pärast
Tee tahate Kristut saada? Lähke!

(Wõtob temal Käest ^{33.} Kimmi)

Kristu (Karjub). Ei, seda ma ei saa!

Nõelasilm (nagu emme).

Wasar. Kristut minupärast ka - aga
ei tahtsin ma liisit saada.

Nõelasilm (langeb liisile kaela). Liisit -
meie hääd liisit - säkke! (Lükkab

Liisi tema poole). Tuleval aastal wõite
pultiad teha ja ilusa weimevaka
peab ta saama. Ma wõiksin terve

ilma ära kinkida! Laos - (wõtob
temast Kimmi) sinule kingin puust
hobuse ja sinust saab koolmeister!

Kristu, tule süa, sinule annan peksta,
ja sinust saab sepp!

Kristu (Kogeleb kartlikult). Ah ei - ei -
isa -

Nõelasilm. Noh, süs-rätsepp!

Kristu. Ei, seda ma ei saa!

Nõelasilm (siurutab käe lõõniseks
wäljas).

Kristu (Kargab eest ära, Karjub). Ja,
ma tahan rätsepaks saada!

Prunt (rõõmsalt). Ja wikk olla!

Kristu (hulub ^{54.} kõvasti) ja vihk olla!
(Muusika.)

Tuunta (paneb käed kokku). Sa armas
jumal, ma tänan sind ja palun sind,
anna kõigile inimestele nii õnnelikka
jõulusid nagu meile!

Laos. Tee ei tahtnud seda uskuda - ma
ütlesin seda iska, jõulumees tuleb ometigi
6. etendus.

(Wahesin lähleb üles - jõulumees seisab
kõrgemal salga kuuskede keskel, tema
ümber jõuluvaimud; tema jalgade ees
läinab roodil magaja roõras. jõulu-
mees näitab kalle inimeste kogu pääle
ees. Muusika on rüisiks: „Oh sa röö-
mulik!“ (O sanctissima) üle läinud.

Punane valgus.)

Jõulumees. Et jõulumega õnnista
ja laste südant roõmusta,
Seks jõulumees teil' tuligi
ja andeid tõi teil' rohkesti.
Nüüd kuulutage kuuse all
Te laulu lahkelt helinal,

Et üle ilma ^{55.} Kajaksgi:

Jõuluvaimud ja jõulumees.

„Ju jõulud tulnud jällegi!“
(Järelmäng.)

(Besrües)
